

Schaktbestämmelser

Bakgrund

Företag, privatpersoner och andra aktörer har ibland behov av att anlägga ledningar i allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap. Med allmän plats avses gator, torg, park och andra områden som enligt gällande detaljplan är avsett för gemensamma behov.

I detta dokument avses med ledningar även kanalisation, stolpar, kabelskydd, block, kabelbrunnar, kabelskåp etc. För vissa anläggningar kan det krävas bygglov, i de fallen ska detta erhållas.

I detta dokument avses schaktning som alla typer av arbetsmetoder för att anlägga ledningar.

Schaktbestämmelserna kan även komma att användas som grund i nyttjanderättsavtal på kvartersmark eller kommunal mark utanför detaljplanerat område.

De företag, privatperson och andra, som har behov av att schakta och anlägga ledningar kallas i detta dokument för ledningsägare.

Gräv- och schaktbestämmelserna är indelade i tre delar:

1. Innan arbete påbörjas
2. Under arbetets gång
3. Avslut och återställning

Innan arbete påbörjats

§ 1 Kommunen och ledningsägaren kan skriva ett markavtal eller nyttjanderättsavtal när behov av att anlägga ledningar i allmän platsmark finns. Avtalet ger en generell eller specifik rätt att anlägga ledningar i allmän platsmark samt rätt att serva och reparera ledningarna. För att avtalad åtgärd ska få genomföras krävs i varje enskilt fall godkännanden och tillstånd enligt § 3.

När avtal genom nyttjanderätt eller att ledningsägaren får godkännande av ledningsplacering via generellt markavtal står ledningsägaren för ansvar och kostnad att skriva in detta i fastighetsregistret.

§ 2 Att begagna allmän platsmark för verksamhet som sker utanför arbetsområdet för bodar, containrar eller liknande kräver tillstånd enligt ordningslagen. Ansökan för sådant görs till polismyndigheten, som inhämtar kommunens remissvar.

§ 3 För att en ledningsägare ska ha rätt att utföra schaktning och anlägga, reparera eller serva en ledning krävs avtal enligt punkt 1 eller 2 samt tillstånd enligt punkt 3 och 4:

1. Godkänt ledningsläge eller annan godkänd åtgärd genom nyttjanderättsavtal.
Godkännande av placering i nyttjanderättsavtal innebär att ledningen får anläggas, repareras och servas på viss plats, utan att det i nyttjanderättsavtalet anges tidpunkt när åtgärden ska ske
2. När en aktör har ett gällande generellt markavtal för allmän platsmark godkänns ledningsläge eller annan åtgärd i grävansökan

3. Godkänd Trafikanordningsplan (TA-plan). Det vill säga ett godkännande från kommunen, att få ställa ut och använda tillfälliga trafikanordningar på allmän plats (sökts via E-tjänst på lekeberg.se)
4. Grävstillstånd, ett tillstånd som innebär rätt att, påbörja schaktningsarbete vid en bestämd tidpunkt (sökts via E-tjänst på lekeberg.se)

§ 4 Vid följande åtgärder krävs grävstillstånd:

- Anläggning av ledning på ny plats oavsett ledningens längd och anläggningsmetod
- Serviceåtgärd av ledningar när schaktningen görs på allmän platsmark oavsett om åtgärden är en enstaka serviceåtgärd eller inte
- Reparation av ledningar, oavsett om åtgärden är en mindre reparation eller inte

§ 5 Godkänd trafikanordningsplan, TA-plan

En av kommunen godkänd TA-plan krävs alltid vid:

- arbete på allmän plats (oavsett arbete),
- arbete på privat mark som utförs helt eller delvis från allmän plats (oavsett arbete)
- framförande av fordon på allmän plats där dessa fordon normalt inte får framföras.

En godkänd TA-plan krävs alltid på allmän plats, från att arbete påbörjas till avslutad återställning. Ansökan om TA-plan görs via e-tjänst på www.lekeberg.se.

§ 6 Skyldighet för ledningsägare att dokumentera innan schaktning äger rum

Ledningsägare är skyldig att i ansökan om grävstillstånd bifoga fotografier och dokumentation på befintliga skador och brister i den kommunala anläggningen på platsen som ansökan gäller.

Om schaktning genomförts akut enligt § 11 ska dokumentation lämnas in med grävansökan i efterhand.

Om dokumentation inte bifogats med ansökan i kommunens e-tjänst när ansökan skickats in, betraktas berörda och kringliggande kommunala anläggningar som felfria vid arbetets start.

Ledningsägaren ska ersätta kommunen för påvisade skador på den kommunala anläggningen som framkommit efter avslutat arbete.

§ 7 Utsättning av ledningar m.m.

Innan schaktning påbörjas ska ledningsägaren kontakta andra berörda ledningsägare för att få digital utsättning av ledningar. Ledningsägaren kan även efterfråga fysisk utsättning av befintliga ledningar.

Observera att kommunens ledningar inte finns med i ledningskollen.se.

Ledningsägaren ansvarar, oavsett om oaktsamhet föreligger eller inte, för eventuella skador som uppkommer i samband med de åtgärder som ledningsägaren vidtar, till exempel skador på andras ledningar, skadade eller överasfalterade betäckningar. Vid skadade och/eller överasfalterade betäckningar ska dessa återställas av ledningsägaren samt att det åligger ledningsägaren att betala vite till kommunen enligt bilaga 1.

§ 8 Skyldighet för ledningsägare att informera myndigheter, fastighetsägare samt allmänhet m.m.

Schaktning som ska utföras mellan 22.00-06.00 ska erhålla tillstånd av polismyndigheten.

Innan schaktningen utförs ska ledningsägaren skriftligen informera berörda fastighetsägare, boende, näringsidkare och eventuella övriga, till exempel räddningstjänst, polis, VA, avfallshämtning och förbipasserande allmänhet om arbetet.

Om schaktning berör en utfart från fastighet ska ledningsägaren informera fastighetsägaren skriftligt senast fem arbetsdagar innan arbetet påbörjas samt se till att passage till och från fastigheten kan ske under hela byggtiden, om inte undantag beslutas av kommunen och kommuniceras med fastighetsägaren. I de fall kollektivtrafiken berörs av arbetet ska kollektivtrafiken informeras senast sju arbetsdagar innan arbetet påbörjas.

§ 9 Ansvar för ersättning av skador för tredjeman orsakade av arbetet

Om arbetet orsakar skador för tredjemans egendom, fastighet eller person är det ledningsägarens ansvar att ersätta uppkommen skada på skäligt sätt.

§ 10 Förberedelser

Om ett trädets krona behöver beskäras eller körning på grönytor ska ske av framkomlighetsskäl ska kontakt tas med Gata Parkavdelningen för överenskommelse om tillvägagångssätt, minst tio arbetsdagar innan ingreppet ska utföras. Kostnader som kan uppkomma i samband med detta står ledningsägaren för. Om avsteg från överenskommelse sker ska ledningsägaren betala vite till kommunen enligt bilaga 1 samt ersätta skadan.

§ 11 Skyldighet att lämna in ansökan på rätt sätt

Ansökan om grävstillstånd för schaktning ska lämnas från ledningsägaren via den e-tjänst som kommunen tillhandahåller på lekeberg.se

Handläggningstiden är tio arbetsdagar från att en komplett ansökan inkommit.

Observera att handläggningstiden gäller för grävstillstånd och TA-plan. Det gäller inte om nyttjandeavtal eller markavtal skall skrivas innan grävningen kan genomföras. Vid större arbeten eller komplexa situationer gällande ledningsläget kan handläggningen ta längre tid.

§ 12 Akut arbete vid oförutsedda skador och/eller fel på ledning

Oavsett bestämmelserna i § 3 stycke 2 och 3 om krav på godkända tillstånd får akut schaktningsarbetet påbörjas omgående utan godkänd TA-plan eller grävstillstånd. Med akut menas åtgärder för att reparera oförutsedda skador och fel på anläggningar som tillgodoser leverans av vatten och avlopp, el eller nätverk via fiber. Detta ska omgående anmälas första vardagen efter att åtgärden påbörjats eller utförts i kommunens E-tjänst på lekeberg.se

Ovanstående gäller om det kan uppvisas ett giltigt markavtal, nyttjanderättsavtal, servitut eller liknande som ger rätt för ledningen att vara placerad på allmän plats, samt rätt att utföra reparationer på ledning. Om akutarbete sker utan avtal eller utan att uppfylla kraven för akut schaktning skall vite betalas till kommunen enligt bilaga 1.

§ 13 Skyldighet att betala vite samt rätt för kommunen att avbryta arbetet

Om ledningsägaren, eller entreprenör som ledningsägaren anlitat, påbörjat schaktning utan nyttjanderätt, medgivanden vid markavtal eller erforderliga tillstånd ska ledningsägaren betala vite till kommunen enligt bilaga 1.

I sådant fall som anges i föregående stycke har kommunen förutom rätt till vite även rätt att kräva att schaktningen omedelbart avbryts och att ledningsägaren på egen bekostnad omedelbart återställer marken. Om ledningsägaren inte återställt marken inom 14 dagar efter krav har kommunen rätt att återställa marken på ledningsägarens bekostnad.

Under arbetets gång

§ 14 Rätt för kommunen att avbryta arbetet

Kontroll av arbete kan göras av kommunen eller annan myndighet. Vid kontroller ska erforderliga tillstånd uppvisas. Vid avsaknad av tillstånd eller brister i efterlevandet av gällande tillstånd, har kommunen rätt att omedelbart avbryta arbetet. Krav kan också ställas på att återställa allmän plats för allmänhetens nyttjande. Därutöver kan viten enligt bilaga 1 utfärdas.

§ 15 Skyldighet att svara för drift- och underhåll

Ledningsägaren ansvarar för drift och underhåll av ytor som påverkas av arbetet och där kommunens drift inte kan genomföras. Drift och underhåll innebär exempelvis snöröjning, halkbekämpning och potthålslagning. Vid eventuella omledningsvägar ska driftstandarderna beslutas av kommunen.

§ 16 Skyldighet för ledningsägare att ersätta kostnader vid utryckning från kommunen

Om kommunen avhjälpes fel och/eller brist som uppstått vid plats där ledningsägarens arbete pågår, med anledning av att ledningsägaren inte efterlevt grävbestämmelserna, kan kommunen komma att rätt fel/brister på ledningsägarens bekostnad. Därtill tas vite enligt bilaga 1.

§ 17 Speciella bestämmelser för schaktning i gata, gång- och cykelväg och torg

Schaktmassor ska under arbetet av ledningsägaren transporteras bort från schaktplatsen om de inte ryms inom arbetsområdet, om inte kommunen i enskilda fall bestämmer annat. Uppbrutna asfaltmassor ska särskiljas från övriga schaktmassor och transporteras till återvinning.

§ 18 Krav på utbildning

Personal i arbetsområdet ska ha godkänd utbildning i som lägst "Arbete på väg" till del 3A.

Utmärkningsansvarig och arbetsledning ska ha godkänd utbildning "Arbete på väg" del 3B.

Avslut och återställning

§ 19 Ledningsägares skyldighet för hantering av uppbrutet material (platt- stenmaterial m.m.)

Ledningsägaren ansvarar för uppbrutet beläggingsmaterial under hela arbetsperioden, uppbrutet material ska vara i samma skick som innan uppbyggnaden vid återanvändning.

Återställning ska ske med samma, likvärdigt eller bättre material om inget annat meddelats i samband med ansökan.

§ 20 Återställning efter slutfört schaktningsarbete i hårdgjord yta

All återställning efter avslutat arbete ska ske i enighet med den vid tillfället gällande utgåvan av *AMA Anläggning (Allmän material-och arbetsbeskrivning)* inkl. ytor för transporter och materialupplag, samt gällande *Teknisk handbok, Lekebergs kommun*.

I samband med ansökan kan ytterligare kvalitetskrav komma att framgå.

Kommunen kan, i samband med ansökan, meddela att återställning av ytskikt ska utföras av kommunen. Detta sker i de fall som kommunen ska utföra beläggningsarbete, eget arbete, ombyggnation eller liknande i direkt anslutning till ledningsägarens åtgärder. I dessa fall faktureras ledningsägaren för faktiska kostnader för återställning av schaktytan utöver kostnader enligt bilaga 1.

Återställning ska ske i enlighet med följande:

YTA GRÄVNINGS-/SCHAKTBREDDÅTGÄRD

Yta	Åtgärd
Körfält	Hela körfältsbredden beläggs på ledningsägarens bekostnad, vid grävning i två körfält återställs hela vägbredden.
Gång- och cykelväg eller gångbana samt vinge	Hela bredden beläggs på ledningsägarens bekostnad
Övriga ytor (sten, plattor etc.)	Överenskommelse med kommunen i samband med ansökan
Vegetationsytor	Överenskommelse med kommunen i samband med ansökan

§ 21 Förhöjt underhållstillägg om schaktning utförs inom tre år från det att marken belagts med asfalt eller annan beläggning samt vid ny exploatering

Om schaktning utförts i ett ny exploaterat området eller inom tre år från det att marken belagts med asfalt eller annan beläggning ska ledningsägaren betala förhöjt underhållstillägg, enligt bilaga 1.

§ 22 Återställning av vegetationsytor

Återställning av vegetationsytor ska ske enligt senaste utgåvan av *AMA Anläggning*, till ytans ursprungliga skick. Växtmaterial som skadats eller dött på grund av ledningsägarens arbete skall ersättas med nytt så att ytans utseende inte markant avviker från förutvarande. Växtinförskaffning och nyplantering sker i dialog med Gata Park, kostnaden för växter och träd står ledningsägaren för.

Ansvar för etablering av nytt växtmaterial åligger ledningsägaren och bekostas av denna tre år efter återställning och plantering om inte annan överenskommelse skrivs.

§ 23 Uppmätning av schaktad yta

Uppmätning av schaktad yta samt yta som återställts ska anges av ledningsägaren, eller entreprenör för ledningsägares räkning, samtidigt som arbetet anmäls som avslutat i E-tjänsten. Detta är grunden för fakturering av underhållstillägg enligt bilaga 1.

§ 24 Dokumentation vid avslut

Dokumentation i form av foton, ska alltid skickas in av ledningsägaren eller av ledningsägaren godkänd entreprenör efter avslutad återställning. Dokumentationen ska ske i E-tjänsten genom att lägga till foton innan grävningen avslutas.

Kommunen kan komma att kalla till en fysisk slutbesiktning innan ärendet avslutas. Kommunen beslutar i vilka fall detta sker. Det åligger kommunen att kalla till slutbesiktning om så bestäms, inom ett år efter återställningen.

§ 25 Vid fel och brister efter kontroll

Om slutbesiktningen eller kontroll av återställning påvisar att det finns brister eller fel i återställningen har ledningsägaren sju dagar på sig att åtgärda felen.

Vid fel och brister som utgör fara för trafiksäkerheten eller personlig egendom så som bil, cykel eller liknande, skall ledningsägaren åtgärda felet och/eller bristen omgående.

Bilaga 1

Ersättningar och viten för grävtilstånd, schakt och liknande

Fast ersättning

En fast avgift tas ut för att täcka kostnader för administration, kontroll, besiktning och uppföljning som utförs när ett grävtilstånd söks.

- 4 000 kr för ansökan om grävtilstånd och TA-plan för arbeten mellan 0 – 100 m²
- 8 000 kr för ansökan om grävtilstånd och TA-plan för arbeten över 100,5 m²

Ersättningar och viten utgår alltid till ledningsägaren.

Rörlig ersättning

Underhållstillägg	Ersättning	Förhöjt underhållstillägg
Asfalt	310 kr/m ²	+ 100%
Grusytor	165 kr/m ²	+ 100%
Stensatt yta	550 kr/m ²	+ 100%
Marksten och plattor	275 kr/m ²	+ 100%
Gräsyta	100 kr/m ²	+ 100%
Planteringsyta	135 kr/m ²	+ 100%

Viten	
Vite vid start utan godkänt ledningsläge eller andra saknade tillstånd i § 3	5000 kr, första tillfället och sedan 30 000kr per tillfälle. Efter två år med enbart en felaktighet återgår det att anses som första tillfället

Vite vid uteblivna övriga tillstånd, exempelvis markupplåtelse eller annat	5000 kr, första tillfället och sedan 30 000kr per tillfälle. Efter två år med enbart en felaktighet återgår det att anses som första tillfället
Vite vid utebliven återställning av vägmärken, belysning mm.	20 000 kr/enhet samt debitering av faktisk kostnad
Vite vid akutarbete utan giltigt avtal eller uppfyllda krav för akutarbete	20 000 kr samt debitering för faktisk återställningskostnad
Vite vid utebliven fotodokumentation vid avslutande av arbete	20 000 kr per grävning
Vite vid akut avhjälpande fel (med anledning av ledningsägarens arbeten)	20 000 kr, samt faktisk kostnad
Vite då information saknas enligt § 12	20 000 kr, därefter löpande 2 000kr/dygn så länge bristen ej korrigerats
Vite vid överasfaltering eller skador på betäckningar	20 000 kr samt faktisk kostnad för återställning
Vite vid avsteg från överenskommelse med Gata/park gällande träd och grönytor	20 000 kr för varje avsteg från överenskommelse samt ersättning för åtgärder